

Guía Docente						
Datos Identificativos				2022/23		
Asignatura (*)	Historia da educación		Código	652G01006		
Titulación						
Descriptores						
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos		
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6		
Idioma	Galego					
Modalidade docente	Presencial					
Prerrequisitos						
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación Pedagogía e Didáctica Psicoloxía					
Coordinación	Suárez Canedo, Luís Román	Correo electrónico	luis.roman.suarez@udc.es			
Profesorado	Rivas Barros, Isabel Suárez Canedo, Luís Román	Correo electrónico	isabel.rivas@udc.es luis.roman.suarez@udc.es			
Web						
Descripción xeral	Na materia de Historia da educación fai un percorrido polas etapas máis significativas na historia do pensamento pedagóxico e das institucións escolares.					

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe		
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título
Situar a escola infantil no sistema educativo español, no contexto europeo e no internacional.	A27 A31	
Coñecer experiencias de prácticas de innovadoras en educación infantil	A28	
Coñecer a evolución histórica da familia, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e educación no contexto familiar.	A14	
Valorar a importancia do traballo en equipo.	A29	
Aprender a aprender.	B1	
Aplicar un pensamento crítico, autocrítico, lóxico e creativo.	B3	
. Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida	B10 B11 B17	C1 C4 C6 C7
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade		C8

Contidos	
Temas	Subtemas
A configuración e evolución histórica do concepto de infancia	A construcción da categoría "infancia" no marco das sociedades contemporaneas.
Xénesis e estructura dos sistemas educativos nacionais	Xénesis, estructura e funcións
O sistema educativo en España	Xénesis, evolución histórica e legislación educativa
O pensamento pedagóxico contemporaneo	Os pioneiros da escola contemporanea. A Escola Nova. Teorías educativas socialistas, marxistas, anarquistas e libertarias. As pedagogías críticas. Plantexamentos pedagógicos antiautoritarios. As correntes críticas á institución escolar. Movementos, institucións e práctica pedagóxica en educación infantil. A historia das innovacións pedagógicas en educación infantil e a súa evolución.

A cultura escolar	Dimensión científica política e empírica. Os modelos contemporaneos de educación infantil.
.Xenealoxía da profesión docente	Evolución histórica da formación docente

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral		24	0	24
Traballos tutelados		10	40	50
Lecturas		0	23	23
Actividades iniciais		4	0	4
Aprendizaxe colaborativa		0	8	8
Presentación oral		2	0	2
Proba de ensaio		2	0	2
Portafolios do alumno		0	27	27
Atención personalizada		10	0	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Faráse unha exposición oral dos temas da guía coa introducción dalgunhas preguntas aos estudiantes coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe
Traballos tutelados	Está referida a cómo facer un traballo de iniciación á investigación histórica. Os estudiantes se responsabilizan do seu propio traballo pero seguindo as pautas que a profesora lles irá marcando a través dun seguimento tutorial individualizado.
Lecturas	Propoñeranse unha serie de lecturas obligatorias dun conxunto de textos e documentación de carácter histórico gráfico que o alumnado terá que ler e recensionar.
Actividades iniciais	Levaránse a cabo nas primeiras sesións de clase actividades de carácter expositivo por parte da profesora nas que se presentará o programa da materia.
Aprendizaxe colaborativa	Parte da idea de que os estudiantes traballan xuntos para aprender e ao tempó son responsables mesmo da súa propia aprendizaxe como da dos seus compañeros. Non se opón ao traballo individual. Máis ben debe entenderse como unha estratexia de aprendizaxe complementaria que tenta fortalecer o desenvolvemento global do alumnado.
Presentación oral	Exposición de traballos realizados, individuais ou en grupo, diante dun grupo de referencia, procurando tirar conclusións sobre a problemática investigada, documento pu experencia abordada.
Proba de ensaio	Pretende determinar os logros dos estudiantes en termos obxectivos e avaliar de xeito directo a capacidade de análise, a expresión e a organización de ideas relativas aos contidos da materia.
Portafolios do alumno	Recole apuntes persoais, traballos de investigación, resúmes...

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Portafolios do alumno	O alumnado de carácter presencial contará cun seguimento e atención personalizada tanto nas clases como no horario de tutorías.
Presentación oral	
Aprendizaxe colaborativa	Canto ao alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica non se contemplan metodoloxías grupais. Terán todas carácter individual e faráse un seguimento personalizado de carácter tutorial.
Lecturas	
Traballos tutelados	

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Presentación oral		Exposición de traballos, individuais ou colectivos, diante do grupo de referencia, procurando tirar conclusións sobre a problemática investigada, documento ou experiencia abordada.	10
Proba de ensaio		Pretende determinar os logros dos estudiantes en termos obxectivos e avaliar de xeito directo a capacidade de análise, a expresión e a organización de ideas relativas aos contidos da materia.	20
Aprendizaxe colaborativa		Parte da idea de que os estudiantes traballan xuntos para aprender. Debe entenderse como unha estratexia de aprendizaxe que tenta fortalecer o desenvolvemento global do alumnado.	10
Lecturas		Con carácter obligatorio e optativo propoñeranse un serie de lecturas seguindo o temario do programa.	20
Traballos tutelados		Trátase de facer un trabalho de iniciación á investigación histórica. Esixe por parte do alumnado un grao de responsabilidade consonte cos obxectivos e a calidade que debe presidir este tipo de trabalho. No seu momento facilitaránse unhas pautas que permitirán a elaboración do mesmo, que se complementará cun seguimento titorial individualizado.	40

Observacións avaliación

A evaluación da materia será continua e formativa.

A asistencia ás clases interactivas é obligatoria. O alumno ou alumna que acumule más de tres faltas de asistencia deixa de ser asistente pasando a ser evaluado seguindo outros criterios distintos ó alumnado asistente.

A evaluación final consistirá na presentación e defensa dun trabalho tutelado grupal ao que lle corresponderá o 70% da nota final e unha proba de ensaio ao que lle corresponderá o 30% da nota final.

Os/As alumnas repetidoras poderán optar á asistencia ás clases ou de non asistir deberán realizar unha proba de ensaio de carácter obligatorio ao remate do cuatrimestre na data marcada oficialmente pola Facultade e un trabalho individual. O trabalho individual terá un valor do 30% da nota e a proba de ensaio un 70%. Será imprescindible para aprobar a materia obter tanto no trabalho como na proba de ensaio.

O alumnado non presencial debidamente xustificados deberán realizar unha proba de ensaio de carácter obligatorio ao remate do cuatrimestre na data marcada oficialmente pola Facultade e un trabalho tutelado de carácter individual. O trabalho individual terá un valor do 30% da nota e a proba de ensaio un 70%. Será imprescindible para aprobar a materia obter tanto no trabalho como na proba de ensaio.

Fontes de información

Bibliografía básica
---------------------	----------------------	-----------

Bibliografía complementaria	ANDERSON, M. (1988), Aproximaciones a la historia de la familia occidental (1500-1914), Madrid, Siglo XXI, 1988. ARANGUREN, J. L. e otros (1983), Infancia y sociedad en España, Jaen, Hesperia, ARIÉS P. e otros,(1987), Sexualidades occidentales, Barcelona, Paidós, ----- (1987), El niño y la vida familiar en el Antiguo Régimen, Madrid, Taurus, 1987. BALL, Stephen J. (comp.)(1993), Foucault y la educación. Disciplinas y saber, Madrid, Morata, 1993. BURGIERE, André e otros (1988): Historia de la familia, Madrid, Alianza, BORRÁS LLOP, J. (dir),(1986) Historia de la infancia en la España contemporanea (1834-1936), Madrid, Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales-Fundación Germán Sánchez Ruiperez. CASEY, J. (1950), Historia de la familia, Madrid, ESpasa- Calpe. DELGADO, B. (1997), Historia de la Infancia, Barcelona, Ariel. DEMAUSE, LI (1982), Historia de la Infancia, Madrid, Alianza Editorial FOUCAULT, Michel,(1982) Vigilar y castigar, Madrid, Siglo XXI GONZALEZ-AGÁPITO, J.(2003), La educación infantil. Lecturas de un proceso histórico en Europa, Barcelona, Octaedro. TORRES J. e otros,(1993) Didáctica de la Educación Infantil, Madrid, MEC VARELA, J. e ALVAREZ-URIA, F.(1991), Arqueología de la escuela, Madrid, La Piqueta. El cabezota (1982). Director: Francisco Lara Polop (película). Las Misiones Pedagógicas (2006). Director: Gonzalo Tapia (documental) La República de los maestros (2004). Directores: Victoria Martínez e Arturo Villacorta (documental) La escuela fusilada (2006). Directores: Iñaki Pinedo e Daniel Álvarez (documental). A derradeira lección do mestre (2006): Xoán Carlos Garrido (documental). La Sección Femenina (2006). Director: Javier Ortega (documental). Afranio (2008). Director: Víctor Coyote (documental). Flores tristes (2008). Director. Teo Manuel Abad (documental). http://www.rtve.es/mediateca/videos/20091203/paisajes-historia---seccion-femenina/642193.shtml (La sección Femenina) Documental que se pode baixar da Rede http://edukazine.blogspot.com/ (portal de recursos cine e educación) http://www.cinehistoria.com/ (Portal de recursos de cine e historia) http://www.sc.ehu.es/sfwsedhe/ (Sociedad Española de Historia de la Educación) http://www.ceince.eu/main.php?id=1 (Centro Internacional de Cultura Escolar)
-----------------------------	--

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

<p>- É obligatoria a entrega cumplimentada da ficha de identidade persoal -Non se admitiran traballos dos que a profesora non teña constancia da súa realización. -As datas de entrega dos traballos son inamovibles, agás casos excepcionais. -Para poder ser calificado/a e avaliado/a é necesario ter entregado todos los trabajos esixidos. De faltar algúns das partes figurará un Non Presentado. -Os traballos escritos presentarán ben identificados. Non se admitiran traballos encernados con fundas plásticas, anillas ou deseños similares. Deberán entregarse sempre a dobre cara. Faránse sempre copias dos traballos entregados. - </p>

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías